

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 czerwca 2018 (Znak: (...)-2018) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział T., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887) po rozpoznaniu wniosku z dnia 7 czerwca 2018 r. ponownie ustalił K. P. wartość kapitału początkowego na dzień 01.01.1999r.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego - zakład przyjął: podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 170,56 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. Od 01.01.1989 do 31.12.1998. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynosi 13,97%.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 13,97% przez kwotę 1220,89 zł, tj. Kwotę bazową określoną ww ustawie (13,97% x 1 220,89 zł = 170,56 zł).

Nadto do ustalenia wartości kapitału początkowego - zakład przyjął okresy składkowe w łącznym wymiarze 4 lata, 2 miesiące, 14 dni, tj. 50 miesięcy.

Współczynnik proporcjonalny do - osiągniętego do 31.12.1998r - wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 30,51%. Współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej. Wysokość 24% kwoty bazowej wynosi 293,01 zł. Do obliczenia współczynnika przyjęto okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie: 4 lata, 2 miesiące. Średnie dalsze trwanie życia - wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat - wynosi 209 miesięcy (komunikat Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn - M.P Nr 12, poz.173)

Kapitał początkowy ustalony na dzień 1.01.1999 r. wyniósł zł 20 615,76.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego zakład nie uwzględnił okresu od 01-06-1977 do 11-06-1983, okresu pracy w rolniczej spółdzielni produkcyjnej - z powodu braku informacji czy ubezpieczony był pracownikiem, czy członkiem spółdzielni. (należy wtedy podać ilość przepracowanych dniówek obrachunkowych).

/decyzja k 28 – 29 akt ZUS obliczenie wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego ubezpieczonego k 30 akt ZUS/

W dniu 13 lipca 2018 r. odwołanie od wskazanej decyzji wniósł wnioskodawca K. P. podnosząc, iż nie zgadza się z wyliczeniem kapitału początkowego. Z uwagi na to wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez uwzględnienie do wyliczenia kapitału początkowego okresu od 1.06 1977do 11.06.1983 tj okresu pracy w rolniczej spółdzielni produkcyjnej.

Skarżący podał, iż nie jest w stanie wykazać spornego okresu zatrudnienia inaczej niż zeznaniami świadków. Podniósł, iż w okresie zatrudnienia w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) pracował jako murarz, tynkarz. Wykonywał wszystkie czynności, które zostały mu zlecone przez pracodawcę. Nigdy nie był członkiem Spółdzielni, zawsze był traktowany jako pracownik. Jego przełożonym był Prezes spółdzielni jemu podlegał i słuchał jego poleceń. Codziennie podpisywał listę obecności, pracował po 8 godzin i jeden raz w miesiącu pobierał wynagrodzenie za pracę. Korzystał także z przysługującego urlopu wypoczynkowego, był ubezpieczony. Nigdy nie uczestniczył w podziale zysków spółdzielni. Była to praca podporządkowana. Skarżący nie miał więc wpływu na proces organizacji pracy spółdzielni. W związku z tym jego odwołanie jest uzasadnione.

/ odwołanie k 3-4 v./

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu swego stanowiska podniósł, iż zaskarżoną decyzją Zakład ustalił wnioskodawcy kapitał początkowy na dzień 01.01.1999r w kwocie 20 615,76zł.

Do stażu pracy Zakład nie uwzględnił okresu pracy w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) od 01.06.1977 do 11.06.1983r ponieważ wnioskodawca nie przedłożył świadectwa pracy, ani żadnego innego dokumentu potwierdzającego zatrudnienie na podstawie umowy o pracę lub członkostwa. W legitymacji ubezpieczeniowej znajduje się pieczętka spółdzielni z data 01.06.1977r, natomiast w dowodzie o początku i końcu zatrudnienia.

Ponadto podniósł, iż zgodnie z art. 4 dekretu z dnia 04.03.1976r o ubezpieczeniu społecznym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych oraz ich rodzin oraz ich rodzin (Dz.U z 1983. Nr 27, poz 135 ze zm) okres pracy w (...) oblicza się w następujący sposób:

1.za dzień pracy uważa się 8 godzin pracy, a przed dniem 1 lipca 1962 r. dzień, który stanowił podstawę do obliczenia dniówki obrachunkowej; do dni pracy zalicza się również dni urlopu wypoczynkowego oraz dni pobierania zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub opiekuńczego,

2.za miesiąc pracy uważa się 20 dni pracy dla mężczyzny oraz 13 dni pracy dla kobiety, a jeżeli ubezpieczony użytkuje działkę przyzagrodową lub dostarcza spółdzielni produkty rolne wytworzone w prowadzonym przez siebie gospodarstwie rolnym - 18 dni pracy dla mężczyzny oraz 11 dni pracy dla kobiety,

3. za rok pracy uważa się rok obrachunkowy, w którym mężczyzna przepracował w spółdzielni co najmniej 240 dni pracy, kobieta 150 dni pracy, a jeżeli użytkuje działkę przyzagrodową lub dostarcza spółdzielni produkty rolne wytworzone w prowadzonym przez siebie gospodarstwie rolnym - to co najmniej: mężczyzna 220 dni pracy, a kobieta 130 dni pracy.

Wobec tego zaskarżona decyzja wydana została prawidłowo.

/odpowiedź na odwołanie k. 5-5v./

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

K. P. urodził się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna/

W dniu 7 czerwca 2018 roku złożył ponowny wniosek o ustalenie kapitału początkowego.

/wniosek k. 24 akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia organ rentowy ponownie ustalił K. P. wartość kapitału początkowego na dzień 01.01.1999r. Kapitał początkowy ustalony na ww. wyniósł zł 20 615,76. Do ustalenia wartości kapitału początkowego zakład nie uwzględnił okresu od 01-06-1977 do 11-06-1983, okresu pracy w rolniczej spółdzielni produkcyjnej - z powodu braku informacji czy ubezpieczony był pracownikiem, czy członkiem spółdzielni.

/decyzja k 28 – 29 akt ZUS/

W okresie od dnia od 01-06-1977 do 11-06-1983 K. P. był zatrudniony w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w K..

/zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 7 listopada 2018 r. 00:18:26-00:22:18, zeznania świadka R. P. (1) protokół z rozprawy z dnia 7 listopada 2018 r. 00:02:20-00:10:16, zeznania świadka M. S. protokół z rozprawy z dnia 7 listopada 2018 r. 00:10:16- 00:18:26 /

Wnioskodawca pracował jako murarz. Robił drogi zimą pustaki i bloczki betonowe.

Pracował w brygadzie budowlano remontowej.

/zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 7 listopada 2018 r. 00:18:26-00:22:18 zeznania świadka R. P. (1) protokół z rozprawy z dnia 7 listopada 2018 r. 00:02:20-00:10:16, zeznania świadka M. S. protokół z rozprawy z dnia 7 listopada 2018 r. 00:10:16- 00:18:26/

W okresie zatrudnienia przysługiwała mu miesięczna pensja określona stawką godzinową.

/zeznania świadka M. S. protokół z rozprawy z dnia 7 listopada 2018 r. 00:10:16- 00:18:26/.

Świadkowie R. P. (1) i M. S. pracowali wraz z wnioskodawcą we wskazanej Spółdzielni

/zeznania świadka R. P. (1) protokół z rozprawy z dnia 7 listopada 2018 r. 00:02:20-00:10:16, zeznania świadka M. S. protokół z rozprawy z dnia 7 listopada 2018 r. 00:10:16- 00:18:26/.

Wnioskodawca ani świadkowie zatrudnieni w podobnym co on charakterze w jednej brygadzie, nie byli członkami spółdzielni, byli pracownikami najemnymi.

/zeznania świadka R. P. (1) protokół z rozprawy z dnia 7 listopada 2018 r. 00:02:20-00:10:16, zeznania świadka M. S. protokół z rozprawy z dnia 7 listopada 2018 r. 00:10:16- 00:18:26/.

Po kilku latach pracy przekształcano pracowników na członków spółdzielni. W przypadku świadka R. P. (1) nastąpiło to po 4 latach od momentu zatrudnienia tj. w 1984 r.

/zeznania świadka R. P. (1) protokół z rozprawy z dnia 7 listopada 2018 r. 00:02:20-00:10:16,/

Świadek R. P. (1) dysponuje świadectwem pracy wystawionym przez Rolniczą Spółdzielnię Produkcyjną (...) w K.. Świadectwo z dnia 25.02.1985 r. wskazuje na fakt zatrudnienia świadka w oparciu o umowę o pracę w okresie od 3.03.1980 r. do dnia 23.01.1985 r. w charakterze pracownika fizycznego grupy remontowo –budowlanej. W świadectwie znajduje się adnotacja o nie wykorzystaniu urlopu za 1985 r.

/ kopia świadectwa pracy k. 18/.

Świadek M. S. dysponuje świadectwem pracy wystawionym przez Rolniczą Spółdzielnię Produkcyjną (...) w K. w Likwidacji. Świadectwo z dnia 19.04.1998r. wskazuje na fakt zatrudnienia świadka w oparciu o umowę o pracę w okresie od 3.08.1976 r. do dnia 21.10.1982 r. w pełnym wymiarze czasu pracy kolejno na stanowiskach brygadzisty grupy remontowo budowlanej, majstra budowlanego, majstra grupy remontowo budowlanej.

/kopia świadectwa pracy k. 25 -26/

Dodatkowo świadek M. S. legitymuje się legitymacją ubezpieczeniową w której znajduje się poświadczenie o uprawnieniu do świadczeń leczniczych dokonane przez Rolniczą Spółdzielnię Produkcyjną (...) w K. w dacie: 21.12.1979, 12.12.1980, 18.10.1982.

/ kopia legitymacji ubezpieczeniowej k. 27-34/.

W legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawcy znajduje się pieczętka Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w K. z datą wskazującą na początek zatrudnienia od. 01.06.1977r.

/kopia legitymacji ubezpieczeniowej k. 6-8 v akt ZUS/

Natomiast w dowodzie osobistym wnioskodawcy znajduje się pieczętka wskazanej spółdzielni i adnotacja wskazująca na początek i koniec zatrudnienia tj. odpowiednio daty 01-06-1977 oraz 11-06-1983 r.

/kserokopia dowodu osobistego k. 8 akt ZUS/.

Wnioskodawca nie posiada żadnej innej dokumentacji potwierdzającej wskazany okres zatrudnienia.

/bezsporne/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Łodzi dokonał na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach emerytalnych wnioskodawcy jak i dokumentację osobową w postaci świadectw pracy i legitymację ubezpieczeniową złożone przez świadków które nie były kwestionowane przez żadną ze stron. Sąd uznał również za wiarygodne zeznania wnioskodawcy i świadków co do charakteru i podstawy wykonywanej przez ubezpieczonego pracy ponieważ były logiczne spójne i korespondowały z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Przepis art. 173 ust 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 1383 ze zm.) precyzuje, że wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy, czyli na dzień 1 stycznia 1999 roku.

Zgodnie z treścią art. 174 ust. 1 Ustawy o emeryturach i rentach z FUS kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Natomiast zgodnie z ust. 2 tego przepisu przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2. czyli w wymiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych.

W myśl ust. 3 w/w przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18 cytowanej ustawy, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 r. (art. 174 ust. 7). Przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24% tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 r. Współczynnik ten oblicza się według ustalonego w ustawie wzoru (art. 174 ust. 8). Wzór ten przewiduje uwzględnienie m.in. wieku ubezpieczonego oraz osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 r. stażu ubezpieczeniowego, który oznacza udowodniony okres składkowy i nieskładkowy. Zgodnie z art. 174 ust. 9a ustawy emerytalno-rentowej, staż ubezpieczeniowy i wymagany staż, o których mowa w ust. 8, określa się w dniach, jeżeli jest to dla ubezpieczonego korzystniejsze.

Zasadą jest przy tym, stosownie do treści art. 15 ust. 1 cyt. ustawy, że podstawę wymiaru stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne. Wynagrodzenie uwzględnianie w podstawie wymiaru kapitału początkowego nie może zatem budzić wątpliwości co do jego wysokości i faktycznej wypłaty.

W rozpoznawanej sprawie spór sprowadzał się do ustalenia czy nie zaliczenie przez organ rentowy do stażu pracy K. P. okresu pracy w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) od 01.06.1977 do 11.06.1983r z uwagi na fakt, że wnioskodawca nie przedłożył świadectwa pracy, ani żadnego innego dokumentu potwierdzającego zatrudnienie na podstawie umowy o prace lub członkostwa było prawidłowe.

Należy podkreślić, iż w istocie zaliczenie nieudokumentowanych okresów składkowych do uprawnień oraz wzrostu świadczeń emerytalno-rentowych wymaga dowodów niebudzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 1998 roku, II UKN 440/97, Lex 34199). Niemniej jednak Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych nie jest związany ograniczeniami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, co wynika z treści art. 473 k.p.c. i w sprawie każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane i ich dopuszczenie za celowe. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wyłączone jest, zastosowanie przepisów ograniczających dopuszczalność dowodów ze świadków i przesłuchania stron (art. 246 i 247 k.p.c.). W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych dopuszczalne jest wykazywanie wszelkimi dowodami okoliczności, od których zależą uprawnienia do świadczeń, z ubezpieczenia społecznego, także gdy brak dokumentów na te okoliczność.

Dlatego, w niniejszej sprawie Sąd przeprowadził dowód z przesłuchania świadków i wnioskodawcy, co pozwoliło w sposób wszechstronny przeanalizować zasadność jego żądania.

W ocenie Sądu na gruncie rozpatrywanego przypadku wnioskodawca udowodnił fakt zatrudnienia w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w K. w okresie od 01-06-1977 do 11-06-1983 choć brak dokumentacji pracowniczej w tym zakresie. Ś. zgodnie bowiem potwierdzili fakt wykonywania przez niego pracy murarza w brygadzie budowlano remontowej w spornym okresie czasu. Organ rentowy faktu wykonywania pracy na wskazanych warunkach nie kwestionował. Wobec tego uznać należy, iż czynności te wnioskodawca rzeczywiście wykonywał.

Sąd uznał również za udowodniony wskazany okres zatrudnienia powoda w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w K.. Podkreślić należy, że choć świadkowie nie operowali żadnymi konkretnymi datami co do okresu pracy powoda, powyższy okres zatrudnienia nie budzi żadnych wątpliwości. Niewątpliwie bowiem okres zatrudnienia K. P. w sposób wiarygodny potwierdzają zapisy zawarte w jego dowodzie osobistym i legitymacji ubezpieczeniowej.

Sąd uznał również za wiarygodne zeznania świadków wskazujące na fakt braku bycia przez K. P. członkiem spółdzielni. Co prawda świadek R. P. wskazywał na fakt późniejszego przekształcania stosunków pracowniczych na status członków spółdzielni. Jednakże w przypadku świadka R. P. (1) nastąpiło to po 4 latach od momentu zatrudnienia tj. w 1984 r. tj w okresie kiedy wnioskodawca nie był już zatrudnionym. Ponadto świadek M. S. zatrudniony do 1982 r. stanowczo neguje fakt bycia członkiem spółdzielni przez cały okres zatrudnienia. Zauważyć również należy, iż świadkowie zatrudnieni w tej samej co powód brygadzie budowlano remontowej legitymują się wystawionymi przez Spółdzielnię Produkcyjną (...) w K. świadectwami pracy. Już sam fakt wystawienia takiego świadectwa określa podstawę zatrudnienia. Znamiennym jest, że świadectwo R. P. (1) wskazuje na fakt niewykorzystania urlopu za 1985 r. a to jest typowe dla zatrudnienia pracowniczego. Nadto świadkowie wskazywali na fakt wykonywania pracy najemnej. W sprawie brak dowodów potwierdzających okoliczność przeciwną. Wobec powyższego Sąd doszedł do przekonania, iż wnioskodawca statusu członka spółdzielni w spornym okresie nie posiadał i wykonywał pracę w ramach stosunku pracy. Tym samym wykazywanie dniówek obrachunkowych w oparciu o przepisy dekretu z dnia 04.03.1976r o ubezpieczeniu społecznym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych oraz ich rodzin oraz ich rodzin (Dz.U z 1983. Nr 27, poz 135 ze zm) było całkowicie zbędne

W tej sytuacji decyzja organu rentowego we wskazanym zakresie jako nieprawidłowa nie mogła się ostać. Materiał zgromadzony w sprawie potwierdza fakt i okres zatrudnienia powoda.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd Okręgowy w Łodzi, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zaliczył K. P. do stażu pracy oraz wysokości kapitału początkowego okres zatrudnienia w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w K. od dnia 1 czerwca 1977 r. do dnia 11 czerwca 1983 r.

J.L.